

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

*«Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατά Σου τὴν ἰσχύν πέπτωκεν...»*

■ Ἀσυμβίβαστες μετὴν Ὁρθόδοξη Διδασκαλία

Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὶς Πολεμικὲς Τέχνες* Μέρος Β΄.

Στὸ προηγούμενο φύλλο γνωρίσαμε καὶ σχολιάσαμε τὸ ἐνδιαφέρον βιβλίο τῆς Μαρίας Δημητριάδου: «Ἡ ἀλήθεια γιὰ τὶς πολεμικὲς τέχνες»¹ πὺν κυκλοφόρησε τὸ 1998 ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις «Νεκτᾶριος Παναγόπουλος» (βλ. ἐδῶ).

Στὸ σημερινὸ ἄρθρο θὰ παραθέσουμε περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἡ συγγραφεὺς μᾶς ἔχει ἤδη ἀναφέρει σχετικὰ μετὴν σύνδεση τῶν πολεμικῶν τεχνῶν μετὶς θρησκευτῆς τῆς Ἀνατολῆς καὶ εἰδικὰ μετὴν «Νέα Ἐποχὴ τοῦ Ὑδροχόου» (New Age)²:

Ἡ θρησκευτικὴ πράξη πὺν διαδίδεται πῶς εὐκόλα καὶ ἐφαρμόζεται ἀπὸ μαθητὲς κάθε ἡλικίας καὶ θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἀνεξαιρέτως, εἶναι ἢ ἐκτέλεση τῶν κάτας (φόρμες) τῶν πολεμικῶν τεχνῶν. Πρόκειται γιὰ σύνολα ἐναλλαγῆς ἐπιθετικῶν καὶ ἀμυντικῶν κινήσεων, τὰ ὁποῖα ἔχουν καθαρὰ μαγικὴ-θρησκευτικὴ δομὴ. **Ὁ** τρόπος πὺν ὁ ἀσκούμενος στρέφεται πρὸς τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα ἢ ἀκόμα τῆ γῆ καὶ τὸν οὐρανὸ ἢ τὴν κατεύθυνση συγκεκριμένων ἀστερισμῶν, ἢ ἐναλλαγὴ γίν καὶ γιάνγκ (ἄμυνα-ἐπίθεση, μαλακές-σκληρὲς κινήσεις), οἱ διαφορὲς κινήσεις πὺν δηλώνουν κατεύθυνση τῆς ἐνέργειας καὶ βρίσκονται συχνὰ στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος τῆς κάθε φόρμας, ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλα σημεῖα τῆς, τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ τελευταία κίνηση τῆς φόρμας ἐκτελεῖται ἀκριβῶς στὸ σημεῖο, ὅπου ἐκτελέστη-

κε ή πρώτη κίνηση, ό τελετουργικός χαιρετισμός στο τέλος —ιδιαίτερα στα κινέζικα συστήματα κουνγκ φού—, όλα αυτά έχουν **βαθιά θρησκευτική σημασία** πού αν και είναι κρυμμένη από τους άμύητους, έχει **άποκρυσταλλωθεί** μετά από αιώνες άλλεπάλληλων εφαρμογών και αναθεωρήσεων από βαθιά θρησκευόμενους δασκάλους.

Πιθανόν ό ίδιος ό εκπαιδευτής πού διδάσκει αυτά να μη γνωρίζει πλήρως —ή και να μη γνωρίζει καθόλου— τή σημασία τους. **Αυτό όμως δέν αφαιρεί κάτι από τή δυναμική τους. Οί φόρμες τών πολεμικών τεχνών** παραμένουν ένας μαγικός πολεμικός χορός, ένας «**διαλογισμός έν κινήσει**», πού υποτίθεται ότι εξασφαλίζει στον άσκούμενο τήν προστασία από «**άρνητικές όντότητες**» και τήν εϋνοια τών δυνάμεων τής φύσης, τή δική του ένωση με τίς δυνάμεις αυτές και τήν πλήρη αξιοποίηση τής «**έσωτερικής**» του **ένέργειας** για τήν επίτευξη τών σκοπών του.

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι ή άσκηση τών **πολεμικών τεχνών** προκαλεί κάποια εϋεξία λόγω τής σωματικής εκγύμνασης, τής βαθιάς άναπνοής πού όξυγονώνει καλά τόν όργανισμό και βέβαια λόγω κάποιας ψυχολογικής αντίδρασης του άσκούμενου πού μπορεί να αισθάνεται από σιγουριά μέχρι **υπερηφάνεια** και «**μέθη τής δύναμης**». **Όμως** αυτό πού τελικά κάνει τόν άνθρωπο να ανάγει τίς **πολεμικές τέχνες** σε τρόπο ζωής δέν είναι **άλλο από αυτό πού τόν κάνει να υίοθετεί και τή γιόγκα** —μπορούμε έξάλλου να χαρακτηρίσουμε τίς **πολεμικές τέχνες** ως **πολεμική γιόγκα**, αφού στην Ινδία υπήρχε ή «**vajra mukti**» (βάτζρα μούκτι), είδος πολεμικής γιόγκα για τήν κάστα τών πολεμιστών, κι ακόμα και σήμερα έπιχει ένα από τα αρχαιότερα στυλ **πολεμικών τεχνών**, τó ινδικό κάλαρι παγιατ, πού γίνεται «για τούς θεούς» και μοιάζει πολύ με τó αποκαλούμενο κουνγκ φού τής γειτονικής Κίνας. **Και** αυτό τó κοινό στοιχείο τής στατικής γιόγκα και τών πολεμικών τεχνών είναι, εκτός από τó **διαλογισμό** και τίς άναπνευ-

στικές ασκήσεις –τις οποίες δὲν ἐφαρμόζουν ὅλες οἱ σχολές, ἀφοῦ πολλές περιορίζονται στὸ «ἀθλητικὸ μέρος», δηλαδή τις δῆθεν ἀποκλειστικὰ ἀθλητικὲς φόρμες–, μιὰ ἀσυνήθιστη εὐεξία ποὺ καταλαμβάνει τὸν ἀσκούμενο ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας μέρα ἄσκησης.

Ο ἄνθρωπος αἰσθάνεται μιὰ παράξενη εὐχαρίστηση καὶ ζωντάνια, καὶ βέβαια θέλει νὰ συνεχίσει.

Καὶ τὸ κείμενο στὴ συνέχεια προσεγγίζει καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ πλευρὰ ποὺ σχετίζεται μὲ τὴν φυσιολογία τοῦ ὄργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τις **δαιμονικὲς διαστάσεις** τῶν τεχνικῶν αὐτῶν:

Η αἴσθηση αὐτὴ ὀφείλεται κατὰ κύριο λόγο σὲ δύο πράγματα: **Τ**ὴν ἐπιρροή ποὺ ἔχουν οἱ κινήσεις αὐτὲς καθ’ ἑαυτὲς στὸ **ὀρμονικὸ σύστημα** καὶ τις **ἐκκρίσεις τῶν ἀδένων** –πρᾶγμα ποὺ μποροῦν νὰ κατανοήσουν καὶ οἱ ἀθεϊστὲς μελετητὲς τῶν **πολεμικῶν τεχνῶν**– καὶ στὴν ἐκθεση τοῦ ἀσκουμένου στὶς **πνευματικὲς ὀντότητες**, τις γνωστὲς στοὺς Χριστιανούς ὡς **«δαίμονες»**. **Σ**τὶς δυνάμεις αὐτὲς βέβαια ἀπευθύνεται ἡ ἀνατολικὴ πνευματικότητα, καὶ αὐτὲς δὲν χάνουν καθόλου χρόνο νὰ **ἀπαντήσουν στὴν κλήση τῶν συνειδητῶν ἢ ἀσυνειδητῶν λάτρων**, μὲ σκοπὸ νὰ τοὺς ἐπηρεάσουν βαθύτερα καὶ νὰ τοὺς κόψουν κάθε διέξοδο πρὸς τὴν ἀλήθεια.

Κάποιες **πολεμικὲς τέχνες**, ὅπως τὸ νιντζούτσου, ποὺ δὲν ἔχουν καθόλου φόρμες, ἀλλὰ μόνο τεχνικὲς, ὅπως «πνιγμὸς μὲ ξέσκισμα προσώπου» καὶ τὰ παρόμοια, ἔχουν ὥστόσο **πολλὰ μαγικὰ στοιχεῖα** τόσο ἀπὸ τις **εἰδικὲς τεχνικὲς διαλογισμοῦ** ποὺ ὑποτίθεται ὅτι δίνουν ὑπεράνθρωπες ἰκανότητες, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ **βουδιστικὸ-ταοϊστικὸ φιλοσοφικὸ τους ὑπόβαθρο**. **Ἐ**δῶ πρέπει νὰ τονιστεῖ, ὅτι στὴν Ἀνατολή δὲν **ὑπάρχει φιλοσοφία μὲ τὴν ἴδια ἔννοια** ποὺ δημιουργήθηκε στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, ἀλλὰ ἡ λεγόμενη «φιλοσοφία» εἶναι καθαρὰ θρησκευτικοῦ περιεχομένου κι ἔχει νὰ κάνει μὲ τὴ λεγόμενη **«ἄμεση βίωση τῆς πραγματικότητος»**, τὴ **«φώτιση»** ποὺ

ἐπαγγέλλονται οἱ ἀνατολικές θρησκείες. **Αὐτὸ τὸ παραδέχονται** καὶ τὸ ἐπιβεβαιώνουν τόσο οἱ ὀπαδοὶ ὅσο καὶ οἱ μελετητὲς αὐτῆς τῆς «φιλοσοφίας», ὅποτε οὐσιαστικὰ ὁ τίτλος «φιλοσοφία», ὅσον ἀφορᾷ τὶς διδασκαλίες αὐτές, εἶναι παραπλανητικός.

Πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπὸ τῆ στιγμῆ πού ἀφαιρεῖται ὁ **διαλογισμὸς** καὶ ἡ **ὑπόκλιση** στὸν **διδάσκαλο**, οἱ **πολεμικὲς τέχνες** χάνουν τὸν ἀντιχριστιανικὸ χαρακτήρα τους καὶ γίνονται κατάλληλες καὶ γιὰ Χριστιανούς. **Ὅμως ὁ μαγικο-θρησκευτικὸς κώδικας τῆς φόρμας παραμένει ἐνεργός**, ἀκόμα κι ὅταν ἀφαιρεθοῦν αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, καὶ ὁ **ἐκπαιδευόμενος** μένει **ἐκτεθειμένος** στὴν **ἐπιρροή** του.

Ἐπίσης ἡ ὅλη ἄσκηση στὶς πολεμικὲς τέχνες προϋποθέτει τὴν ἀποδοχὴ τοῦ δαιμονικοῦ λογισμοῦ, ὅτι ὁ **πλησίον** εἶναι **ἓνας ἐπικίνδυνος ἐχθρός**.

Πολλὰ μποροῦν νὰ εἰπωθοῦν καὶ γιὰ τὴν ἀπόκτηση ἐξαρτημένων ἀντανακλαστικῶν ἄμυνας καὶ ἐπίθεσης, πού ὑπονομεύουν καὶ οὐσιαστικὰ ἀναιροῦν τὴν κατὰ Χριστὸν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου. **Καὶ βέβαια τὰ ποσοστὰ σοβαρῶν ἀτυχημάτων κι ἀκόμα καὶ θανάτων** κατὰ τὴν ἄσκηση τῶν **πολεμικῶν τεχνῶν**, τόσο «στὸ δρόμο» (σὲ καυγάδες), ὅσο καὶ μέσα στὸ γυμναστήριο, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἀγῶνες, **εἶναι ἀρκετὰ ὑψηλά**, ὅποτε εἶναι πιὸ ἀσφαλὲς νὰ ἀπέχει κανεὶς ἀπὸ αὐτές. **Ἐξάλλου** καταξιωμένοι δάσκαλοι **πολεμικῶν τεχνῶν** παραδέχονται, ὅτι ὅποιοσδήποτε ἄνθρωπος πού ἀθλεῖται **μὲ κάποιον ἄλλο τρόπο** πέραν τῶν **πολεμικῶν τεχνῶν**, μπορεῖ νὰ ἀντιμετωπίσει ἐπιτυχῶς μιὰ ἐπίθεση, ἀλλὰ καὶ ὅτι οἱ **πολεμικὲς τέχνες** εἶναι ἀναποτελεσματικές, ὅταν ὁ ἀντίπαλος διαθέτει πυροβόλο ὄπλο.

Τὰ τελευταῖα χρόνια κάποιοι ἰσχυρίζονται, ὅτι οἱ **πολεμικὲς τέχνες** ἔχουν ἄμεση σχέση μὲ τὸν ἑλληνισμό καὶ γι' αὐτὸ μποροῦμε ἀφοβα νὰ τὶς ἀσκοῦμε, μιὰ πού, καταπῶς λένε, κάποιες ἀπὸ τὶς τεχνικὲς τους εἶναι κινήσεις τοῦ παγκρατίου πού διαδόθηκαν στὴν Ἀνατολή ἀπὸ τὰ στρατεύματα τοῦ Μεγάλου

Αλεξάνδρου. Για τὸ σκοπὸ αὐτό, ἐπι-
καλοῦνται διάφορες ἀθλητικές πα-
ραστάσεις σὲ ἀρχαία ἀγγεῖα κ.ο.κ.

**Νομίζω, εἶναι ἀφελὲς νὰ θεωροῦμε πῶς, ἐπειδὴ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπι-
νόησαν τὴ φιλοσοφία, τὴν τραγωδία κ.τ.λ., οἱ ἄλλοι
ἀρχαῖοι λαοὶ περίμεναν νὰ ἔρθουν οἱ Ἕλληνες γιὰ
νὰ τοὺς μάθουν νὰ δέρνουν. Κάποιες κινήσεις εἶναι
κοινὲς σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ ὅλες τὶς ἐποχές, καὶ
βασίζονται στὸ ἔνστικτο καὶ τὸν κοινὸ νοῦ, πού ὁ κάθε
ἄνθρωπος ἀνεξαρτήτως καταγωγῆς διαθέτει.**

Ἀκόμα ὅμως κι ἂν δεχτοῦμε πῶς πράγματι οἱ ἄλλοι
λαοὶ δὲν εἶχαν δικές τους τεχνικές μέχρι νὰ τοὺς δι-
δάξουν οἱ Ἕλληνες, θὰ ἦταν τὸ ἴδιο, ἂν ὄχι περισσό-
τερο, ἀφελὲς νὰ πιστεύουμε πῶς πῆραν ὅ,τι ἔμαθαν
χωρὶς νὰ τὸ περάσουν μέσα ἀπὸ τὰ δικά τους φίλτρα
κατανόησης καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἀναμείξουν μὲ στοιχεῖα
τοῦ δικοῦ τους πολιτισμοῦ, χωρὶς νὰ τὸ κατευθύνουν
πρὸς τὸ στόχο τοῦ δικοῦ τους πολιτισμοῦ -πὺν καμία
σχέση δὲν εἶχε μὲ τὸν στόχο τοῦ ἐλληνικοῦ κι ἀκόμα
περισσότερο τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ μας.

Γιὰ ὅποιον θέλει ὅπωςδήποτε «μαχητικὴ προπό-
νηση» **ὑπάρχει καὶ ἡ ἑλληνορωμαϊκὴ πάλη καὶ ἡ
πυγμαχία,** ἀθλήματα καθαρὰ ἑλληνικὰ χωρὶς καμία
μυστικιστικὴ προέκταση. **Μερικοὶ** λένε, ὅτι ὑπάρχει
καὶ τὸ παγκράτιο, ἂν βέβαια πρόκειται γιὰ ἀναβίωση
τοῦ ἀρχαίου παγκρατίου –τὸ ὅποιο δὲν ξέρομε πῶς
ἀκριβῶς ἦταν– κι ὄχι γιὰ μιὰ ἐλληνικὴ διασκευὴ τοῦ
καράτε, μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ὁποίου ἔχει γαλουχηθεῖ ὁ
δάσκαλος τοῦ «παγκρατίου». **Εἶναι ὅμως** γεγονός, ὅτι
ἀκόμα κι ἂν οἱ ἴδιοι οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι εἶχαν ἐπι-
νοήσει ἕνα μαχητικὸ σύστημα μὲ μυστικιστικὲς προ-
εκτάσεις –πὺν δὲν εἶχαν– ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἀπό-
γονοὶ τους ὀφείλομε νὰ τὸ ἀπαρνηθοῦμε, ὅπως καὶ
ἄλλα πράγματα, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

(*) Ἐφημερ. «Ορθόδοξος Τύπος», ἀριθμ. φύλλου 2.338/22.2.2021, σελ 5.
Τοῦ κ. Ἰωάννου Μηλιῶνη, Ἐκπαιδευτικοῦ, Μέλους τῆς Π.Ε.Γ. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. <https://npanagopoulos.gr/books/i-alitheia-gia-tis-polemikes-tehnes>
2. <http://maria-dimitriadou.net/2001/03/20/martial-arts/>.